

# درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم وصنعت مجموعه سی

ایکینچی سنه: اوچنچی جلد

نومرو : ۲۹

۲۰۰ حزیران ۳۳۸

کیمی

(قره یل) لرك شندندن أسمرله شهن چهره سنده ایکی بارلاق و سیاه کوز طاشیان بو قره دگز آدمك سنه لر دنبری کوره کدن لاری سرت چیزکیلی قولارنده کی عضله لر کریش ، فقط او زندکیسندن هیچ برشی غائب ائمه مشدر .

قارشیدن کوزوش برونی اشارت ایده رک : «ایشته بوراده دوغماره راست کلدک، دیوردی . بزه طور دیدیلر ، بز ساحله اینوردی . کبدن بره و طور آیرلدی بزی تعقیب ائتمک باشلادی . او شافله آتش دیدیم . آلزده ده قیسه ( قرا ) لر واردی باره قسزک احمد و طوره ایلاک دفعه یاپیشدیردی . هیمز آتیوردی . و طور برقاچ برندن یارالانمادی . بو سفر کری به دوندی . کی طوب آتیوردی . تفنکاری اوکا

فقط قالالار قایا مجلسنه کلدیلر و اوراده بوش نچه لرنده جسم طیرناقلری صالالان شیرخالک آلاجه لی بوستنی قایا اوزرنده کوردیلر .

موغلی : — ای قوردلر . بائیکز ای بائیکز سوغری ماوتشمی ؟ دیدی .

قوردلر حاوالادیلر : — اوت اوت .

آره لرندن باره و بره ایچنده اولان بریسی حاوالادی :

— ای آکلایزی یکیدن اداره ایت . سن ده ای انسان یا وروسی سن ده بزی اداره ایت . قانونسز یاشامقندن بقدق . بز تکرار سربست ملت اواق ایسته یورز .

باکیرا جواب ویردی : — خایر اولالز . یا تکرار دیوار وچیلدیرر . سه کز . . . سزه بوش یره سربست ملت ده مشلر . . . حریتکز ایچون اوغراشدیکر چالشدیکز اونی الله ایذیکز ای قوردلر !

موغلی : — قورد قبیله سی کی انسان قبیله سی ده بی قوغدی ذیدی . بن ده آرتق جنکده یالکز باشمه اولام . .

دورت قورت یا وروسی ده :

— بزده سنکله آلالز ! دیدی . موغلی کیتدی و او کوندبری درت آرقاداشیله جنکده یالکز اولادی . فقط چوق زمان یالکز قالادی . چونکه برقاچ سنه سوکره انسان اولدی و اولندی .

فقط آرتق اوراسی بو یوکاره عائد برماسال .

مورک

زاد یاراد کیلینغ وزان غاری خانم طرفندن تورکیه قتل ایشلشد .

چویردک بزهم آتیور و همده ساحله یاناشیوردی . بولری آکلایزکن سسی و قور و متواضعدی .

اوزون مدت ساحلاره باقدی سوکره دریندن درینه ایچی چکدی و « بزه قره لر دار کایر . دگز وروز کار لازم . طوبراقده جائز صقیلیور ، دیدی . دائماً وسعت و مایولک آرایان کوزلری قره ده کی محدود ، دار منظره لر دن قاچیور .

کیتدکجه آرتان روز کار یلککی شیشیدری . رئیس خاطرینه کان برحکایه ی آکلایغه حاضرلندی : « بر قربان بایرامی ایدی . طربزوندن واپوره بئندک . دگز اولای ایکی حرکتزدن سوکره بردنره آزدی ، قاپاردی . واپورده بوچالادی . ریزه به کیتک امکائی بودی . سیواستپوله دوغرو آچیلدی . دگز بتون واپوره طولیوردی . قبودان سرخوش ، کی اداره ایدمه یور . سیس دومان اطراق قاپلادی ، کیده برقاچ ریزه لی واردی .

طیانبه لری یکدک دوغرو قبودانک یاشنه . . . قبودان قورقدی . کیمی بزه تسلیم ایدی . اونی دیرکه باغلام . دومنه کچدم . سیس برآز آچیلشدی .

آتی کون سوکره بولجیلری ریزه به کیتدیم . « بو حکایه ده کندیشه هیچ برغر و رخصه سی آیرمایان بوریسک ائی سیفا کرکی فرنک قبودانک ضعفی دوشو . نیوردم . دومن باشنده سیاه قویون بوستندن یاپیش باقالی کورکنک ایچنده أسمر و عصی وجودی بر قاپلان کی حرکت ایدرکن او رئیس عصرلرک سیله . مه دیکی تورک بئلکنه کوکلده بر انجذاب و تحسیر او یاندیردی .

\*

خشین دالغهلر فلفه سنک بوردا سنه چاربیور . بز ینه یولزه دوام ایدیورز . اختیار ریسه و اونک طاقه سنه باقدیم که اونلر حیات و مشاقه تحمل اکیسیرغی او بوردانک مقاومتندن آلتشار .

رئیس یافلاشدیغیز برونک اوچنده فیرطنه لی دالغهلرک اویدیکی یوکسک و ده لیک قیالردن چیقان سسلره قولاق ویردی ، دیکلیدی . سوکره دوشی دوزه لیدی . ششمدی قایغنک ایچنده بر حرکت وار کیمی یلکن چویریور ، کیمی کوره ک طاقیور .

سوکره رئیسدن اوکرنیم که برون باشلارنده چوق سنلر اول باتان « قولت » وکی ویشلری دائماً برون باشلارنده بکلر وروز کارلره مساعدجریانلر ویرلرملش . بردنره روزکاری آکلایان غافل رئیس بو قیالردن چیقان سسلره حرکتلری دوزه لیلر .

برون باشلارنده قیالردن چیقان هر سسده بر ارشاد و اقاط معناسی بولتماز . بونلرک بر چوغی باشلارندن کچن بوکا عائد منافی اکلاییلر .

کیچیلک روحنه سوبله نیلن بوسیعی و افسانه وی نشیده لری درین بردقنه دیکایورلر . رئیسدن بو اسکی قهرمانلرک اسملری صوردم .

شهادت باره منی آغزیننه کتیره رک یواشجه ، « صوص » دیدی . سوکره اوکرنیم که بونلرک اسمی سوبلتمز . منافی آچیق برلسالنه آکلایماز .

« وونا » دن « یاسون » . دوغرو کیدرکن ساحله یاقین ایکی قیالک آراسندن کچدک . دوز کیدرکن بویه اکری بر بولی نهدن تعقیب ایتدک سؤالنه رئیس جواب ویردی :

وقتیه بر تعقیبه اوغرایان اوتوز سکن قاریشاق بر قایق وونا باشندن کچرکن دگز بیزی قناد آچوب قایغنک یولی کیدی . امان رئیس بی یاروب کیمه دیسه باغیردی . رئیس ده یول ویر دیدی . دگز بریسی : آدم اوغلی ، آدم اوغلی بی آلامیسیک دیدی ؟ رئیس ساله بروب کیدی بری بیزی ایکی به آیرلدی سوکره بو ایکی پارچه دوکدی ایشته بو ایکی قیا اولدی . اوریشک قایق ده یاسون باشنده باتدی . شمدی بو ایکی قیالک آراسندن کچک هادتر .

هم بونی بکا رحنلی بابامده سوبله مشدی . عنعنه سنه صادق اولان ریسه حق ویردم . روزکار آزالدی طاقه لرک حسینی دن سوبله دکاری :

ماشاراده برقوش وار  
قنادنه کوش وار  
کیتدی یارم کله دی  
البت پونده برایش وار .

تورکیسندن سوکره ایچلرندن برینک « اکین » هوا سیله سوبله دیکی تورکی هیمزک قلینده مملکت حسرت و اشتیاقی جانلاندیردی . یاعزده کیدن قایق ایچنده بردن بر سس چقدی . بزم طاشه لرله تورکی [ آتیشمه ] به باشلا یورلر . اولای نظماً بر برینه نرله اولدقلری مملکتلریک هوا سنی ، صوغی صوردرلر . سوکره مسابقه قیزیشدی . نکته لی برسوز سوبله یلری آرقداشلاری سلاح و نعره آتقنه تشجیع ایدیورلردی . بحث نهایت رئیس لک مهارنه انتقال ایتدی ، مقابل طرف :

قورودن ائدم دکره  
صیریلدی چیددی یوزه  
سلام سوبله ریسه  
دومی ویرسین بزه

بزم رئیس ده :

دومنه بویالیدر  
کیرامی جهالیدر  
آلماسزک الله  
قرمانی طغرایلدر

دیدی و مسابقه نهایتلندی .

\*

متمادی حرب غائله لرندن طبعیتله آزالان قایلر واونلرک شمدی سفاریا وادیلرنده دوکوشن طاقه سی برینه چولوق چوجنک اکک باره سنی تدارک ایچون قایق « دونانان » آلتشاق رئیس لر ، عمرینک قرق سنه سنی کوجوک برطاقه ایچنده ، دگز اورته لرنده کچیرن بو اختیارلر شمدی طوزونلرینک اککی قزاقی ایچون ینه بو خشین دکزله اوغراشمق مجبوری قارشیشنده بته نشه لی و منته لدر .

## سماور قاضیسی اوغلی شیخ جمال الدین

بدرالدینک نظریه‌سی (مابعد)

دده سلطان عنوانک بدرالدین عائد اولدینی حقه‌ده یوقاریده سرد ایدیلان نقساط نظر بو یوونک فقیه شیخک هانکی دعوا ایلله میدانجه‌قدینی سؤالنه سوق ایدیور. بوخصوصده الیقین احوال بدرالدینک جنید، اسفند یار و میرجه کی طو برارلری داخلنده آغیر حقارتلره معروض قالان غیر ممنون دره بکارله عقد اتفاق ایتیمی در. شیخک اسفندیار و میرجه ایلله آره لرده موجود مناسبات و سافز خرسیتان حکومتی ایلله بک آشکاراولان آکلاشمه تنبیه یونک ملوغری اولدینغه دلیلدر. دها اسکی عثمانلی منبعلری بدرالدینک مقاصدی حقه‌ده معلومات و بررلرکن باذات بیان مطالعه‌دن اجتناب ایدیورلر. مختلاف منبعلر آره‌سندده بوخصوصده بک غریب اختلاف موجوددرکه قطعاً صرف بر اثر تصادف دکادر. بناء علیه بو مسئله به عائد الک اسکی اثری، مؤلفی مجهول اولان اترک وقایع تاریخیه‌یی تصنیف و تحریفدن آزاده برسورنده حکایه ایتدیکینی وعاشق پاشا زادینک ایسه ایکنجی اوله‌رق کلدیکینی قبول ایدرسه بکاکایز. بدرالدینک برنجیسندده «قرال، مهدی» ایکنجیسندده «خلیفه» اوله‌رق کوسترلمی فوق‌العاده شایسته‌یی برکیفتدر. دها مؤخر منبعلر ایسه هراییکی تعبیری استعمالدن استنکاف ایدرک تمایله عمومی بر عنوان اولق اوزره «پادشاهان و بکک» دن بحث ایدیورلر. دین اسلام رؤسای محمد (ص، ع) دن عثمان دان فودیوسک انسانله کلنجیه یه قدر (اسلام مجموعه‌سی X, I II بافکنز) صیق صیق سیاسی رول ایفاشی اعتیادنده یولایورلردی. بدرالدینک هر درلو شبه‌دن وارسته اولان قدرت و قابلیت علمیسی، اسلام تاریخک یوونک بر اهمیتله قیدایتدیکی وجهله مشارایی منبعلر ویلانجی بیغمه‌برلر ایلله همیار عدالمکدن بزی مهم ایدر. بدرالدینک یوکسک شخصیتی کده‌سینک غادی برمجهر و یارچلغین اوله‌رق تاق ایدلسنه ماندر. اونک میدان آتیلدینک سبیلری دها درین اولوب نظریه‌سنی تولید ایدن

کچن سینه اولردن بریسی اکلاندی: «اوج اوغلم واردی، بریسی یئنده قالدی، بریسی بالقان محاربه‌سندده سقط اولدی، چالیشه‌مور، اونه‌کده شمدی کیندی خبر یوق» قایغیز (پویا یلکن) کیدرکن دومنی ایکی آلیشک آراسنه صیقشدرمش آتایده اقلره حاکم بر وضعیتده اوغلارینی مختلف محاربه‌لرده غائب ایدن بو اختیار قره‌دکرلی علاوه ایتدی:

— بو حربه یدیدن غمشه دیورلر یزده کیده جکر غالباً...

مهرال الدین عولی

درویشی کندیسه بوخصوصده قوت بخش اولمدر. اسمنه اضافله «سهر وردیه»، «اشراقیون» ویا «نور بخشیه» تنبیه ایدیلان طریقتک مؤسسای سهر وردی نک «حکمت‌الاشراق» عنوانی اثرنده تمایله یکدیگرلرندن آری ایکی حرت دائره‌سینک تأثیراتی فلسفه و تصوف ایلله شایان دقت برسورنده مزوجدر. الفره‌دفون قره‌مه «اسلامیتده حاکم فکرلر» عنوانی اثرینه (ص ۹۲ و متعاقب) «حکمت‌الاشراق» دن خلاصه‌لر آلدیدرکه بعضی بری بواره ذکر ایدیه‌یلیرز شوراسی شایان دقتدرکه بدرالدینک «سلسله» و نظریه‌سی سهروردینک کیرلر بک چوق خصوصاً سنده توافق ایتکده‌در: (اترک دینله بافکنز). «دنیا هیچ بر زمان فلسفه‌دن خالی قاله‌مش دلائل و وقایع ظاهره‌نک فیلسوفک اوله‌رق کوستردیکی بر شخصیت هر زمان یولمیشدر. بوشخصیت (خلیفه‌الله فی‌ارض) در (۱) براز اشاغیده اترک اشاغیده اترک بر یزنده شوبله دینیلور: «زیرا برمتصوف دائماً بر یوزنده‌وجوددر و نظری فلسفه تعقیب ایدن بر فیلسوفدن چوق دها فضله صلاحیته مالیکدر. چونکه خلافت قطعاً منحل قاله‌ناز. بو جبری بر حاکمیت دکادر. عین زمانده متصوف اولان امام کرک عالی و کرک محرم اولارق اجرای سلطنت ایدیه‌یلیر (۲). مهدی ایچون بسله‌نیان اعتقادک، دین ستره‌سی آلتنده عصیان ایدن عامیلر طرفندن موجود هر شیئی بیقمتی ایچون قالفان کی استعمال ایدلیکی اسلام تاریخنده الک صوگ زمانلره قدر صیق صیق تکرر ایدن احوال معلومه‌ندی (۳) مهدی فکرینک شیعیانک عادتاً عصب حیاتیسی تشکیل ایتدیکی ایسه اترمزک باشنده بیان ایدلشدی. امام‌سور فکری امام زین‌سینک یالکیز علی‌عالمه‌سند

(۱) نثری: «بیر یوزنه خلیفه» (درکامده نشر اولان متنه بافکنز: مترجم)  
(۲) صوگ درجه شایان اعتماد اولان عثمانلی مورخی «کنه‌الاکهار» صاحبی مصطفی بن احمد عالی (وفاتی ۱۵۹۹) ائدی بک مهم اولدینی حالده شمدی به قدر نظر اعتباره آلتیه‌مش اولان طرق مقسودن باحث اثرینک برنجی باشنده اقطاب ختنده مفصل معلومات و بریور:

Sketch of the hierarchy of the spiritual World «حلیه لرجال»، Ch. Rien برلین کتبخانه رسمیسندده بر نسخه مع‌التأسیف یوزوق اولارق موجوددر. [پارچ، تورکجه یازمه‌لر ص ۷۵، نومرو ۳۸ دیس طرفندن اسما ایدلش] بریش موزه‌نومده ایسه عام بر صورتی محافظه ایدلکده‌در. vgl. Ch. Rien, Cat. of Turk. MSS., S. 49, or. 3202 تاریخچی ۱، ص ۵۸۵ نومه \*\* ایضاحاتی قاریشیدر؛ زیرا ۱۳۱۶ ده استانبولده طبع ایدیلان عالینک «هفت مجلس» ی یالکیز سکتوار محاصره‌سنی احتوا ایتکده‌در. هامرک براز اول ذکر ایدیلان برلین یازمه‌سندن استفاده ایتدیکی محقق در.

مخصوص اولوب هر فاتی نک الله طرفندن رتبه‌سنی احراز ایدیه‌بیله جکی فکرینک انتشارینه میدان و برمش درکه یوقایلر اللهک بر یوزنده کی الهی و دنیوی مسائله یوونک قدرتی شخصلرنده جمع ایدن وکیللری درلر (۴) سلجوق بدرالدین کندیسی، مهدیک ایچون قابیلیتی کورووردی. یوقسه سلسله علی به انسانچی طن ایدیوردی؛ بو کیفیت تعین ایتیه‌مشدر. سلجوقیلرک نه‌درجه به قدر منشألری خصوصنده یوقکرده اولدیلری نیجه معلوم دکادر [۵]

بوایضاحات نتیجه‌سندده سلطان خطایی ده حل ایدلش اولور [۶] طرفدارلرینک برچوق اشکنجه

[۳] سهروردی فلسفه اشراقیه‌سندده موجود امامت فکری حقیقته قلب ایچون اوغراشامشدر. آنجی اوتوز سکن یاشنده ایکن متعصب مسلمانلرک تشائی ایلله حابده (۵۸۶ م ۱۱۹۱) تاریخنده جلادک الله تسلیم ایدلشدر. مزاری الیوم خرسیتان علمه‌سندده یقین باب‌الفرج خارچنده، «سهروردی مقول» عنوانی آلتنده یولمیشدر. هر تسفیلد و. ساره [Archäol. Keire] ج ۳، ۱۹۱۹، ص ۱۷۹ سن وردینک مزارینی بغدادده کوسترور. لرکه شبه‌سبز یاکلشدر. المنقول عنوانی القتل اوله‌جی محقق اولوب اکثریا دیگر سهروردی ایلله قاریشدر برلنده‌درکه [ابن خلکان، ووستفیلد نومرو ۸۲۳ و ۵۰۷] بو صوگنجی ده صوفی و مجرر و اهل اهل کرامات اوله‌رق معروفدر. تئودور تولده‌ک‌نک پروسیه انجمن دانش علمی نشریاندن: Das arab. Märchen vom Doktor unh Garksch برلین ۱۸۹۱ ص ۴، نومه، قره‌مه، اورتیه‌سور باوشام، ویا نه ۱۸۵۳ ص ۶۹ بافکنز؛ سهروردی خلق نظرنده صاحب کرامت بر ذات مقدس مفتیله تقدیس ایدلکده‌در. اترمزک باشلرنده محی‌الدین حقه‌ده و بریلان معلوماته بافکنز.

[۴] قره‌مه، اسلامیتده حاکم فکرلر ص ۳۷۸ غولدتسهر، اسلامیت حقه‌ده تقریرلر، هایدلبرغ ۱۹۱۰ ص ۲۳۱

[۵] کوجک آسیا سلجوق صنعتک تصویرلری - از جمله قونیه‌ده - بوخصوصده بک داعی شبه‌در. هیچ اولوزسه صوگ روم سلجوقیلرینک شیعیلکه قریب اولدیلری نیجه محند کورونیور. فربدرغ ساره؛ کوجوک آسیاده سیاحت، برلین ۱۸۹۶ ص ۶۸.

[۶] سلطان عنوانی اقتدار مادی و معنوی به‌ج‌ک دلالت ایتیه‌بوب محبت و حرمتده دلالت ایدر. حاجی یکتاشک معاصری اولوب بر حیات مدیده‌مظهر اولش اولان «قدی‌دده» سلطان عنوانی طاشوریدی. اولیا چلی، ج ۳، ۲۲۶۸ و متعاقب.

دده عنوانی طاشیان اسکی درویش اسلامینک کافه‌سی بک اسکی وساده بر تمای حائردرلر. اولیا چلی، مشایخ مشهوردن بحث ایدرکن سلطان عنوانی قوالایتور: ج ۲، ص ۵۲، سطر آشاغیدن ۷، ص ۲۰۰، سطر آشاغیدن ۱۰.